

[Thorhaug.]

stykning. Vi er vist alle sammen enige om, at Betingelsen for fortsat Udstykning er den, at de, der faar Brugene, kan eksistere derved. Som Stillingen er — Rigsdagen og særlig Finansministeriet kender den nøje —, udkræves stor Forsigtighed og nye Overvejelser med Hensyn til vor fremtidige Lovgivning paa dette Omraade. Som alle, der har med disse Sager at gøre, ved, indløber der daglig Meddelelser fra dem, som har Brug, om, at de ikke kan fortsætte; adskillige Brug bliver overtaget og solgt.

Det ser jo ud til, at der vil blive nedsat et Udvalg, og jeg vil henstille til dette at overveje nøje, hvilken Stilling man skal indtage til den fremtidige Udstykning. Thi de Folk, som faar Brugene, skal jo kunne leve paa dem; som det ærede Medlem Hr. Ulufson nævnte, er det ikke Jordsælgerne, vi skal tænke paa, men dem, der faar Jorden og skal leve deraf.

Landbrugsministeren (Bording): Jeg er glad over, at det ærede Medlem, der talte for Partiet Venstre (C. O. Pedersen), nu stod op og afsvækkede sine Udtalelser om, at de Statshusmandsbrug, der eventuelt vil blive oprettet, i de kommende Aar hverken kunde svare Renter eller Afdrag; thi det havde ikke været heldigt, hvis det stod som Partiet Venstres Opfattelse i den nuværende Situation, det vilde være en saa stor Overdrivelse, at det vilde skade i den almindelige Befolkning.

Det ærede Medlem sagde, at vi kunde lige saa godt tale rent ud og sige det, som det var, og det ærede Medlem mente, at jeg burde have forhandlet med Landstinget om at faa gennemført en Ordning der. Der er ikke fra Flertalspartiernes Side i Landstinget stillet noget som helst Ændringsforslag udover dem, jeg blev præsenteret for i Gaar Eftermiddags Kl. 3½. Naar man har fremsat et Lovforslag i Landstinget og saa mange Maaneder efter pludselig Kl. 3½ om Eftermiddagen, Dagen før der bliver afgivet Betænkning, bliver præsenteret for Ændringsforslag, kan det i alt Fald ikke siges, at Flertalspartierne i Landstinget har udvist Forhandlingsvillighed; hvis der her skulde være Tale om at opnaa et Resultat, skulde man bøje sig for et Diktat fra Landstingets Side, og jeg kan ikke indrømme, at det vilde have været rigtigt af os at gøre det, fordi Venstre nu er gaaet over til de Konservatives Standpunkt.

I de 10—12 Aar, der er forløbet efter Loven af 1919's Vedtagelse, har Venstre staaet paa det Standpunkt, at man skulde

udstykke efter begge Principper; ingen tør paastaa, at der er sket en Ændring, som gør, at 4. Oktober-Lovens Regler er ringere i Forhold til den gamle Husmandslov end i Perioden 1919—30. Man kan derfor ikke hævde, at det er en Krumvej, jeg her foreslaar at gaa. Jeg foreslaar, som man altid gør, naar man ikke kan blive enig om noget nyt, en midlertidig Forlængelse af de gældende Regler, og det anser jeg for min Pligt.

Til det ærede Medlem Hr. Ulrich vil jeg sige, at jeg anser det ikke for rigtigt at ændre Lovforslagets Titel. Lovforslaget gaar ud paa at skaffe Jord frem til Oprettelse af mindre Landbrug; men ved Siden af dette Formaal vil vi, saaledes som vi ønsker at administrere Loven, i ikke ringe Grad bidrage til at sanere Forholdene økonomisk i en Række middelstore og større Landbrug. Jeg hører ikke til dem, der mener, at de store Landbrug danner Basis for Landbrugets Økonomi i al Almindelighed i højere Grad end de smaa, men naar der er Krise i Landbruget, bør man selvfølgelig tage Hensyn baade til de store og de smaa Landbrug.

Naar man kan fremskaffe Jord billigere end tidligere, saa at man kan oprette mindre Landbrug billigere baade med Hensyn til Indkøb af Jord og Anskaffelse af Besætning, og samtidig dermed imødekomme et Ønske om Sanering, der overfor mig er fremsat fra en Række Landboere ude omkring i Landet hørende til alle politiske Partier, forstaaer jeg ikke, at man absolut nægter at medvirke dertil. En anden Ting var, hvis man kunde opnaa det samme ved at gennemføre det, Landstinget har foreslaaet, men det er ikke muligt. Lovforslaget i Landstinget gaar ikke ud paa, at Staten skal købe Jord for at hjælpe Sælgerne, uden at der oprettes nye Brug med det samme. En Vedtagelse af Landstingets Lovforslag har ingen Betydning som Kriseforanstaltning; efter det Lovforslag er det kun private, som kan købe Jord, og de kan ikke lade den ligge, for ingen køber uden Husmanden, og han er nødt til at oprette Bruget med det samme. Der er set fuldstændig bort fra den praktiske Kriseforanstaltning.

Til det ærede Medlem Hr. Ulrich skal jeg til Slut sige, at selv om jeg anser det for mere nødvendigt, at Staten opretter nye Brug, end at den støtter større Brug, er jeg ikke saa doktrinær, at jeg mener, man udelukkende skal holde sig til den ene Opgave. Selvfølgelig gælder det for Ministeriet og for Rigsdagen om at skaffe de bedst mulige Forhold til Veje baade for det store og det mindre Landbrug.